Advies Natuurwaarden Jade A te Beilen

BügelHajema

Plek voor ideeën

Advies Natuurwaarden Jade A te Beilen

Inhoud

Rapport en bijlagen

13 november 2014
Projectnummer 153.23.54.00.00

Ideeën voor een plek

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	5
2	**Plangebied en voorgenomen plannen**	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	8
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	**Gebiedsbescherming en effectbepaling**	11
4	**Soortenbescherming en effectbepaling**	13
4.1	Vaatplanten	13
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	14
4.3	Zoogdieren - overige	17
4.4	Vogels	18
4.5	Amfibieën, reptielen en vissen	18
4.6	Ongewervelden	19
5	**Conclusie en consequenties**	21
5.1	Beschermde gebieden	21
5.2	Beschermde soorten	21
6	**Bronnen**	23
6.1	Veldbezoek	23
6.2	Gegevens	24
6.3	Literatuur	24

Bijlagen

1 Inleiding

AANLEIDING

Zorggroep Drenthe is in samenwerking met andere partijen voornemens de bebouwing het Eshuus en de Wester Es in Beilen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. In het kader van de planologische procedure is inzicht gewenst in de effecten op natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

DOEL VAN HET ADVIES

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

PLANGEBIED

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

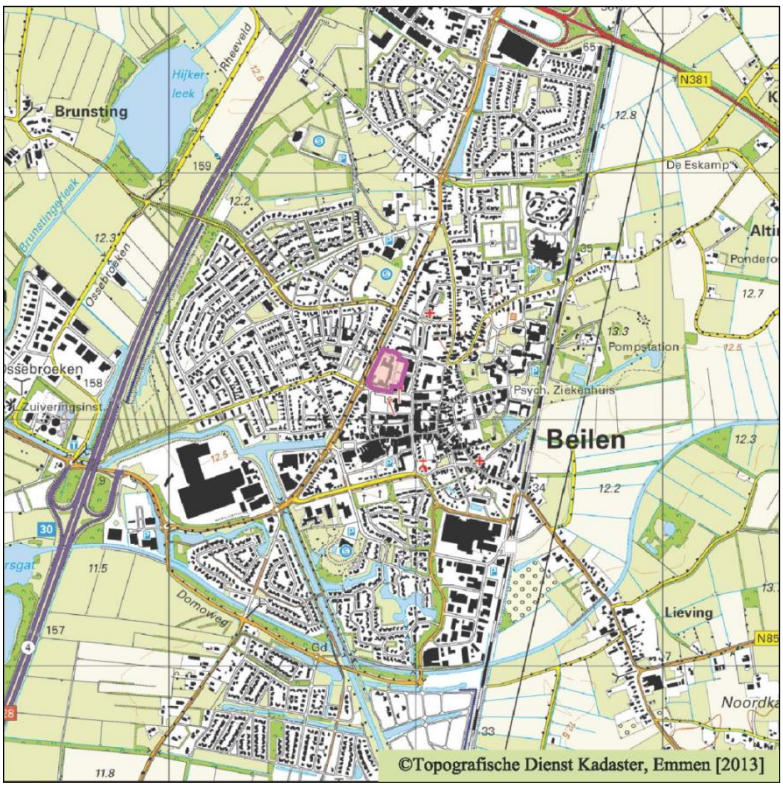

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (roze)
Bron: Topografische Dienst

OPZET VAN HET RAPPORT

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

INFORMATIE

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- veldonderzoek, waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, wat betreft zowel aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

BEOORDELING

Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving.

BEVINDINGEN

Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

2 Plangebied en voorgenomen plannen

2.1 Ligging

Het plangebied ligt in het centrum van Beilen, in het kilometerhok[1] 230-542. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied. Figuur 2 betreft een luchtfoto met daarop aangegeven de ligging van het Eshuus en de Wester Es. Het plangebied grenst aan de westzijde aan de Esweg, aan de zuidzijde aan de Raadhuisstraat en aan de noord- en oostzijde aan de Hofstraat.

Figuur 2. Luchtfoto huidige situatie

[1] Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee geschakelde woonvoorzieningen; het Eshuus en de Wester Es. Rond de bebouwing zijn tuin, heggen, gazon, terras en andere terreinverharding aanwezig.

De Wester Es noordwestzijde (links) en oostzijde (rechts)

Het Eshuus westzijde (links) en deel van binnentuin (rechts)

2.3

Voorgenomen plannen

De huidige bebouwing Eshuus en Wester Es wordt gesloopt en daarvoor in de plaats worden (verpleeghuis)appartementen en aan zorg gerelateerde ruimtes gebouwd. Op navolgende afbeelding is de wijze van inrichting weergegeven.

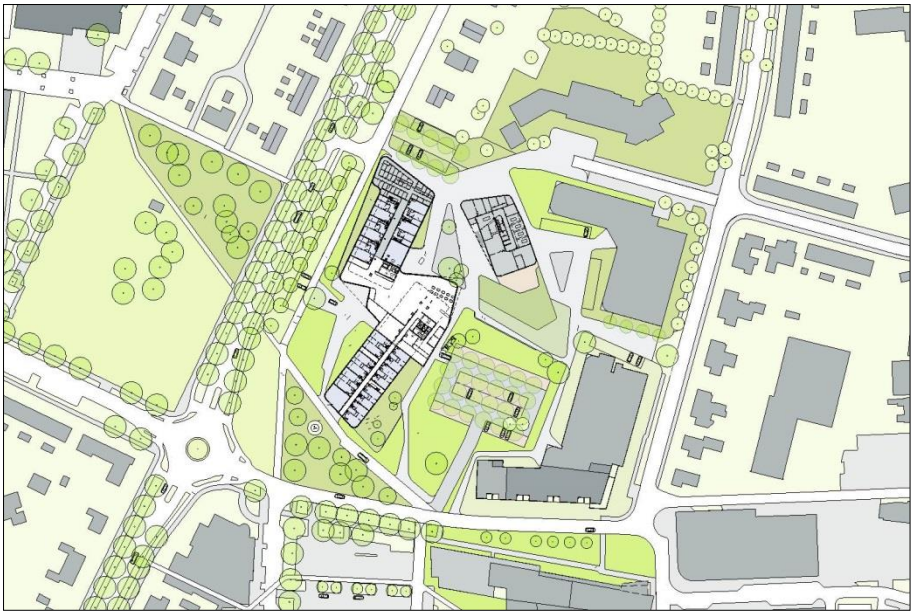

Figuur 3. Inrichtingsschets nieuwbouw

3 Gebiedsbescherming en effectbepaling

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) en de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening (zie ook bijlage 1).

NATUURBESCHERMINGS-WET 1998

Op 1 oktober 2005 is de Nbw 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Nbw 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.
Onder de Nbw 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

ECOLOGISCHE HOOFD-STRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de Provinciale omgevingsverordening Drenthe.

INVENTARISATIE

Beschermde gebieden in het kader van de Nbw 1998 liggen op geruime afstand van het plangebied. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Dwingelderveld op ruim 3 km ten zuiden van het plangebied.
De dichtstbijzijnde beschermde gebieden in het kader van de EHS liggen op ongeveer 2 km ten westen, zuidwesten en oosten van het plangebied. Het betreft de natuurgebieden Brunstingerplassen, het Terhorsterzand en Scharreveld.
Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met deze beschermde gebieden.

TOETSING

Gezien de aard van het plan en de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied, worden met betrekking tot de voorgenomen plannen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Nbw 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid verwacht.

4 Soortenbescherming en effectbepaling

WET- EN REGELGEVING

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

BESCHERMINGSREGIME

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BRONNEN

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben. Een samenvatting van de uitvoer van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is als bijlage 2 opgenomen.

VELDONDERZOEK

Het plangebied is begin december 2013 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. In vervolg daarop zijn in de periode mei tot en met oktober 2014 vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd ten aanzien van de soortengroepen vogels en vleermuizen (zie ook paragraaf 6.1).
Gezien de aard van het plangebied, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1 Vaatplanten

INVENTARISATIE

Het groen in het plangebied bestaat uit tuin en gazon. In het plangebied zijn geen wilde beschermde vaatplanten aangetroffen. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden wilde beschermde soorten ook niet in het plangebied verwacht.

CONCLUSIE

Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten verwacht.

4.2 Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE

Op basis van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis zijn waargenomen (zie ook bijlage 2). Binnen en direct rond het plangebied zijn geen bomen met holten aanwezig die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. De bebouwing in het plangebied is in potentie wel geschikt als verblijfplaats.

VELDONDERZOEK

Om de aanwezigheid van een verblijfplaats in de bebouwing uit te sluiten, dan wel aan te tonen, zijn conform het vleermuisprotocol[2] vier inventarisaties uitgevoerd in de periode van juni tot en met september 2014. De methode en weersomstandigheden zijn beschreven in paragraaf 6.1 Veldbezoeken. In het navolgende worden de waarnemingen per bezoek besproken.

Inventarisatie 5 juni 2014

Op de avond van 5 juni werd de eerste vleermuis, een gewone dwergvleermuis, om 22.14 uur (20 minuten na zonsondergang) waargenomen. Het dier foerageerde korte tijd in de Raadhuisstraat ten oosten van het plangebied. Tussen 22:28 uur en 23:22 uur werd daarnaast drie maal een overvliegende gewone dwergvleermuis gehoord ter hoogte van de noordelijke bebouwing van de Wester Es.

Inventarisatie 3 juli 2014

Op de avond van 3 juli werd om 22:24 uur (21 minuten na zonsondergang) als eerste twee foeragerende exemplaren laatvlieger waargenomen. Deze dieren vlogen rond de woning aan de Esweg 56, ten noorden van het plangebied. Later zijn hier 4 exemplaren tegelijk waargenomen. Laatvlieger is eveneens waargenomen in het noordwesten van het plangebied, kort foeragerend om 22:33 uur. Naast laatvlieger zijn deze avond enkel exemplaren gewone dwergvleermuis waargenomen. Vooral rond bomen ten noorden van de Wester Es zijn tussen 22:28 uur en 23:55 uur foeragerende en langs vliegende dieren aangetroffen. Ook ten westen van de Wester Es en ten oosten van de bebouwing is enkele malen een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Er zijn deze avond geen waarnemingen gedaan die duiden op een verblijfplaats in de bebouwing.

[2] http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol.

Inventarisatie 27 augustus 2014

Op de avond van 27 augustus werd om 20:52 uur (13 minuten na zonsondergang) als eerste een gewone dwergvleermuis waargenomen, foeragerend langs de westzijde van De Wester Es. Dit exemplaar bleef enkele minuten in de buurt van de bebouwing aan weerszijden van de toegang tot de binnentuin heen en weer vliegen en foerageren. Korte tijd werden 2 exemplaren tegelijk waargenomen. Vanaf 22:20 uur werd gewone dwergvleermuis ook enkele malen met sociale roepjes gehoord op dezelfde locatie. Mannetjes gewone dwergvleermuis laten in deze tijd van het jaar sociale roepjes horen (baltsgedrag) om vrouwtjes naar de paarverblijfplaats te lokken. Deze roepjes laat hij in een straal van 200 rond de verblijfplaats horen waarbij de intensiteit rond de verblijfplaats het hoogst is. Om 21:02 uur vloog langs de westgevel van de bebouwing, in de binnentuin, steeds een gewone dwergvleermuis heen en weer. Dit is typisch gedrag voor zojuist uitgevlogen exemplaren gewone dwergvleermuis nabij de verblijfplaats.

Naast deze waarnemingen is gewone dwergvleermuis ook foeragerend en overvliegend waargenomen in de Schultenstraat ter hoogte van de bomen en ten noorden van de Wester Es, eveneens bij bomen.

Om 22:01 uur werd een groepje gewone dwergvleermuizen waargenomen bij de noordelijke bebouwing van de Wester Es. Deze vleermuizen vlogen telkens aan op de bovenhoek van de bebouwing. Tot 23:00 uur zijn 9 invliegende exemplaren waargenomen en vlogen er nog 3 exemplaren rond. Er zijn begin van deze avond met zekerheid geen uitvliegende exemplaren op deze locatie waargenomen.

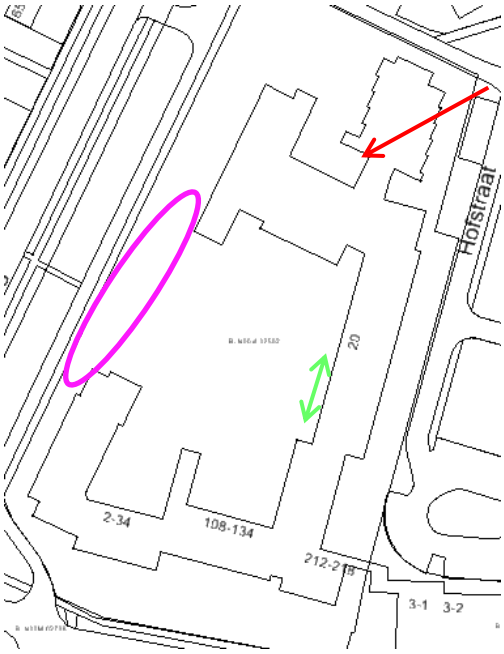

Figuur 4. Waarnemingen van gewone dwergvleermuis 27 augustus. Heen en weer vliegend en baltsend exemplaar (roze), heen en weer vliegend exemplaar langs gevel binnentuin (groen) en locatie invliegende exemplaren (rode pijl).

Behalve gewone dwergvleermuis zijn ook enkele waarnemingen van overvliegende laatvlieger en rosse vleermuis gedaan. Laatvlieger passeerde in oost westelijke richting boven de Wester Es en rosse vleermuis vloog hoog over de binnentuin. Deze exemplaren hadden geen binding met het plangebied.

Inventarisatie 22 september 2014

Op 22 september is een ochtendinventarisatie uitgevoerd om meer duidelijkheid te krijgen over de exacte locaties van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Tijdens het ochtend bezoek zijn echter nagenoeg geen vleermuizen in en rond het plangebied waargenomen. Om 05:53 werd het eerste exemplaar waargenomen in de Schultenstraat, foeragerend bij de bomen. De tweede en tevens laatste waargenomen vleermuis betrof een gewone dwergvleermuis om 06:23 uur ter hoogte van de toegang tot de binnentuin.

Inventarisatie 31 oktober 2014

Op de avond van 31 oktober is een extra veldbezoek afgelegd aan het eind van de paarperiode/begin winterperiode van gewone dwergvleermuis om vast te stellen of de locatie de Wester Es daadwerkelijk door de groep vleermuizen van 27 september in gebruik is genomen. Er zijn hierbij echter geen uitvliegende exemplaren of zwermende exemplaren aangetroffen. Gewone dwergvleermuis is deze avond wel enkele malen waargenomen rond de bebouwing, foeragerend ten noorden, oosten en westen van de bebouwing. Het eerste exemplaar werd om 17:25 gehoord (11 minuten na zonsondergang) ten westen van de Wester Es. Ten noorden van de Wester Es en ten zuidoosten van het Eshuus zijn enkele malen sociale roepjes gehoord. De waarnemingen van deze avond duidden niet op de aanwezigheid van een verblijfplaats in de bebouwing.

FUNCTIE VOOR VLEERMUIZEN

Op basis van de inventarisaties zijn in het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Hoewel de exacte verblijfplaats niet is vastgesteld, duidt het gedrag van de twee exemplaren gewone dwergvleermuis op 27 augustus en het tijdstip van de waarnemingen op een verblijfplaats van een exemplaar gewone dwergvleermuis in de bebouwing nabij de toegang tot de binnentuin en een verblijfplaats van een ander exemplaar in de westgevel van de bebouwing in de binnentuin. Aangezien later in het jaar geen vleermuizen meer zijn waargenomen op deze locaties, betreft het in beide gevallen enkel een paarverblijfplaats en geen winterverblijfplaats. Invliegmogelijkheden zijn er volop, onder boeiborden aan de bovenrand van de gevels.
De groep gewone dwergvleermuizen die in de loop van de loop van de avond op 27 augustus rond de bebouwing van de Wester Es zwermden en deels naar binnen kroop betrof waarschijnlijk een zwermende groep, op verkenning naar een geschikte winterverblijfplaats. Gezien het feit dat deze groep op zowel 22 september als 31 oktober niet meer is aangetroffen, heeft de groep een andere locatie gekozen hebben als winterverblijfplaats.

Het plangebied vormt gezien de beperkte hoeveelheid waargenomen vleermuizen en de korte duur van het foerageren geen hoogwaardig foerageergebied

voor vleermuizen. Ook lopen er geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied.

TOETSING

Door sloop van de bebouwing gaan twee paarverblijfplaatsen van een gewone dwergvleermuis verloren. Door het voorgenomen plan zal het foerageergebied van vleermuizen veranderen, maar niet als zodanig verloren gaan. Het plan leidt niet tot negatieve effecten op het foerageergebied.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vleermuizen ontstaan. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Door sloop van de bebouwing gaan twee paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van gewone dwergvleermuis worden verwond en/of gedood. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet.

OPLOSSINGEN

Met betrekking tot de hiervoor genoemde verbodsovertredingen dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van het Ministerie van Economische Zaken heeft voor gewone dwergvleermuis een soortenstandaard opgesteld waarin onder meer voorwaarden voor een ontheffingsaanvraag worden voorgesteld (10). Bij het nemen van voldoende (mitigerende) maatregelen lijkt een ontheffing voor het voorgenomen plan verleenbaar. Voorafgaand aan de sloop kunnen tijdig vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Daarnaast kan bij de planning rekening worden gehouden met kwetsbare perioden. Gezien de aangetroffen verblijfsfuncties kan dan ook worden gesteld dat de staat van instandhouding van de betreffende soorten ter plaatse niet negatief wordt beïnvloed.

4.3
Zoogdieren - overige

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen hoogwaardig leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. Tijdens de avondbezoeken werd een maal een foeragerende egel in het plangebied waargenomen. Er zijn binnen het plangebied geen verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren aanwezig.

CONCLUSIE

Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep grondgebonden zoogdieren ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

4.4
Vogels

INVENTARISATIE

Het plangebied is een geschikt broedgebied voor vogels van bebouwde gebieden. In de heesters, heggen en bomen zullen in het broedseizoen algemene vogelsoorten zoals houtduif, koolmees, merel en pimpelmees tot broeden komen. Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. Over het algemeen is het nest van vogels alleen beschermd wanneer dit in gebruik is om een broedsel groot te brengen (tijdens het broedseizoen). Bij enkele vogelsoorten is het nest echter jaarrond beschermd (dus ook buiten het broedseizoen).

TOETSING

Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal enigszins veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels in bomen en struiken worden verstoord. Er gaan door de ontwikkelingen geen verblijfplaatsen van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats verloren.

CONCLUSIE

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vogels ontstaan. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit onderzoeksgebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

4.5
Amfibieën, reptielen en vissen

INVENTARISATIE

Het plangebied vormt geen hoogwaardig leefgebied voor amfibieën. In en rond het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Op basis van het waarnemingenoverzicht 2012 van RAVON (5) blijkt verder dat de algemene voorkomende, licht beschermde bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving van het plangebied kunnen worden verwacht. Incidenteel kan een enkel exemplaar van de hiervoor genoemde algemeen voorkomende soorten in het plangebied voorkomen.
Het plangebied vormt verder geen geschikt leefgebied voor reptielen. Ten aanzien van vissen is het relevant dat binnen of direct grenzend aan het plangebied geen open oppervlaktewater aanwezig is.

Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen ontstaan. In en rond het plangebied kunnen enkele licht beschermde soorten amfibieën voorkomen. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

EFFECTEN

4.6
Ongewervelden

Door de huidige inrichting en het gebruik is het plangebied geen bijzonder leefgebied voor ongewervelden. Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden.

INVENTARISATIE

Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroep ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

CONCLUSIE

5 Conclusie en consequenties

5.1 Beschermde gebieden

Beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en/of infrastructuur. Het plangebied heeft daarnaast belangrijke ecologische relaties met dergelijke natuurgebieden. Gezien de aard van de ingrepen zijn daarom geen negatieve effecten op natuurgebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

5.2 Beschermde soorten

Op basis van het onderzoek komt naar voren dat er in de bebouwing 2 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Deze verblijfplaatsen zijn op basis van de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Hierdoor dient voor de sloop een ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden.
Verder komen andere vogelsoorten, zoals merel en spreeuw, in het plangebied tot broeden. Het gaat hierbij om soorten waarvan de nestplaats alleen beschermd is wanneer deze in gebruik is ten behoeve van het grootbrengen van een legsel (tijdens het broedseizoen). Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat er ten aanzien van deze vogelsoorten geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden.

6 Bronnen

6.1 Veldbezoek

VERKENNEND VELDBEZOEK

Het plangebied en de omgeving is op 2 december 2013 door de mevrouw drs. A.A. Schwab bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 9°C en een zwakke wind.

VLEERMUIS ONDERZOEK

Op 5 juni, 3 juli, 27 augustus, 22 september en 31 oktober 2014 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol[3] dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur.

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en deze zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van een Pettersson D240x ultrasounddetector. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1). Het tijdstip van het uit de verblijfplaats vliegen van vleermuizen is soortspecifiek en vindt globaal enige tijd na zonsondergang plaats. Het onderzoek is uitgevoerd door mevrouw drs. A.A. Schwab, de heer ing. D.J. Venema, de heer drs. A. Brouwer, de heer H. Vlemmix en de heer T. Dolstra.

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang /-opkomst	Weer	Temperatuur
5-06-2014	21:50 – 24:00	21:54	bewolkt en matige wind	12°C - 12°C
3-07-2014	22:00 – 24:00	22:03	bewolkt en zwakke wind	21°C - 18°C
27-08-2014	20:35 - 22.30	20:39	helder en zwakke wind	17°C - 16°C
22-09-2014	05:30 – 07:30	07:26	bewolkt en zwakke wind	9°C - 10°C
31-10-2014	17:15 – 19:15	17:14	Licht bewolkt en zwakke wind	16°C -14°C

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

[3] http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol.

6.2
Gegevens

1. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meest complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl. Een overzicht van waargenomen soorten is te vinden in de bijlagen.

6.3
Literatuur

2. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
3. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard, Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus), maart 2014.
5. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2012 (verspreidingsperiode 2003-2012), RAVON 51, jaargang 15 (5): blz. 119-132.
6. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportaal

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wetgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

ZORGPLICHT

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

VERBODEN

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

BESCHERMDE SOORTEN

Beschermd zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMINGSREGIMES

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

TABEL 1

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 2

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3

Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:

- er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn;
- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn;
- er wordt zorgvuldig gehandeld;
- er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.

ACTIVITEITENPLAN

Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.

AFWIJZING

Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar

een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

BEOORDELING

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecoloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

VERGUNNING

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

ORIËNTATIEFASE/VOORTOETS

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze ma-

nier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is.

INSTANDHOUDINGSDOELEN

De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.

AANGEWEZEN

Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 160 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van Economische zaken (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.

BEHEERPLANNEN

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

BESCHERMDE GEBIEDEN

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMING

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast.

Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

Bijlage 2. Nationale Database Flora en fauna uitvoerportaal

Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportaal

geraadpleegd op: 31-10-2013
zoekcriteria: vanaf 01-01-2000
beschermde soorten Ffw
alleen volledig binnen zoekgebied
zoekgebied: Km-hok 230-541, 230-542, 231-541, 231-542
resultaat: 643 records

Soort	Soortengroep	Bescherming
Aalscholver	vogels	streng
Appelvink	vogels	streng
Baltische Mantelmeeuw	vogels	streng
Bergeend	vogels	streng
Blauwe Kiekendief	vogels	streng
Blauwe Reiger	vogels	streng
Boerenzwaluw	vogels	streng
Boomklever	vogels	streng
Boomkruiper	vogels	streng
Braamsluiper	vogels	streng
Brandgans	vogels	streng
Brede orchis	planten	middelzwaar
Bruine Kiekendief	vogels	streng
Buizerd	vogels	streng
Casarca	vogels	streng
Dodaars	vogels	streng
Egel	zoogdieren	licht
Ekster	vogels	streng
Fazant	vogels	streng
Fitis	vogels	streng
Fuut	vogels	streng
Gaai	vogels	streng
Geelgors	vogels	streng
Gele Kwikstaart	vogels	streng
Geoorde Fuut	vogels	streng
Gewone dwergvleermuis	zoogdieren	streng
Gewone pad	amfibieën	licht
Gierzwaluw	vogels	streng
Goudhaan	vogels	streng
Goudvink	vogels	streng
Grasklokje	planten	licht
Grasmus	vogels	streng
Grauwe Gans	Vogels	streng
Groene Specht	Vogels	streng

Soort	Soortengroep	Bescherming
Groenling	Vogels	streng
Groenpootruiter	Vogels	streng
Grote Bonte Specht	Vogels	streng
Grote Canadese gans	Vogels	streng
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	streng
Grote Mantelmeeuw	Vogels	streng
Grote Zaagbek	Vogels	streng
Grote Zilverreiger	Vogels	streng
Haas	Zoogdieren	streng
Heggenmus	Vogels	streng
Houtduif	Vogels	streng
Huismus	Vogels	streng
Huiszwaluw	Vogels	streng
IJsvogel	Vogels	streng
Kauw	Vogels	streng
Keep	Vogels	streng
Kievit	Vogels	streng
Kleine Bonte Specht	Vogels	streng
Kleine Plevier	Vogels	streng
Kleine Rietgans	Vogels	streng
Kleine Zwaan	Vogels	streng
Knobbelzwaan	Vogels	streng
Koekoek	Vogels	streng
Kokmeeuw	Vogels	streng
Kolgans	Vogels	streng
Koolmees	Vogels	streng
Koperwiek	Vogels	streng
Krakeend	Vogels	streng
Kramsvogel	Vogels	streng
Kuifeend	Vogels	streng
Kuifmees	Vogels	streng
Laatvlieger	Zoogdieren	streng
Matkop	vogels	streng
Meerkoet	vogels	streng
Merel	vogels	streng
Mol	zoogdieren	licht
Oeverloper	vogels	streng
Ooievaar	vogels	streng
Pestvogel	vogels	streng
Pimpelmees	vogels	streng
Putter	vogels	streng
Ransuil	vogels	streng
Ree	zoogdieren	licht

Soort	Soortengroep	Bescherming
Ringmus	Vogels	streng
Roek	Vogels	streng
Roodborst	Vogels	streng
Rosse vleermuis	Zoogdieren	Streng
Ruige dwergvleermuis	zoogdieren	Streng
Scholekster	vogels	Streng
Sijs	vogels	Streng
Sperwer	vogels	Streng
Spotvogel	vogels	Streng
Spreeuw	vogels	Streng
Staartmees	vogels	Streng
Stormmeeuw	vogels	Streng
Tjiftjaf	vogels	Streng
Toendrarietgans	vogels	Streng
Torenvalk	vogels	Streng
Tuinfluiter	vogels	Streng
Turkse Tortel	vogels	Streng
Vink	vogels	Streng
Waterdrieblad	planten	Middelzwaar
Waterhoen	vogels	streng
Waterpieper	vogels	streng
Wilde Eend	vogels	streng
Winterkoning	vogels	streng
Witgat	vogels	streng
Witkopstaartmees	vogels	streng
Witte Kwikstaart	vogels	streng
Zanglijster	vogels	streng
Zilvermeeuw	vogels	streng
Zwarte Kraai	vogels	streng
Zwarte Mees	vogels	streng
Zwarte Ooievaar	vogels	streng
Zwarte Roodstaart	vogels	streng
Zwarte Wouw	vogels	streng
Zwartkop	vogels	streng

Colofon

Opdrachtgever
Woonservice

Contactpersoon
De heer M. Jager

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw drs. H.H. Kerperien
BügelHajema Adviseurs

Supervisie
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
153.23.55.00.00

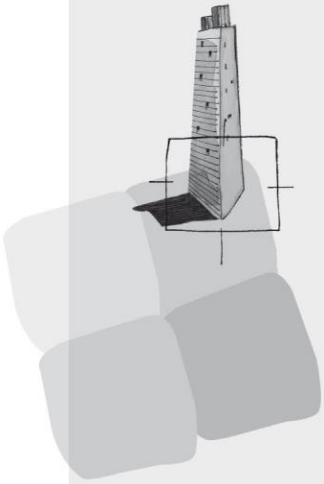

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort